

Over conformisme en een broodje kroket met mayonaise

Geplaatst op 14 januari 2019

Ik heb onlangs geluncht met Lia (onze bestuurder) en Beulah, een oud-collega. We zochten een leuke broodjeszaak en eindigden in een snackbar. Zo kan het gaan. Beulah bestelde een broodje kroket en een frietje mayo. Even later werd er een broodje kroket met mayo voor haar neus gezet. Ook dat kan zo gaan. Het frietje was de snackbarman blijkbaar ontgaan. Beulah begon gewoon aan het broodje alsof dat precies was wat ze besteld had...

Ik zei: dat noemen we nou conformisme (een duur woord voor gehoorzaamheid). Je krijgt iets waar je niet om hebt gevraagd en eet het gewoon op zonder iets te zeggen. Ik vind dat grappig. Ik zie het binnen organisaties ook vaak gebeuren. Dat we gehoorzamen aan een opdracht waarom we niet hebben gevraagd... en die we misschien ook eigenlijk helemaal geen goed idee vinden.

Gehoorzamen

Gehoorzamen... Soms best handig. Niet altijd wenselijk. Vanuit mijn rol als projectleider 'Van regels naar relaties' maak ik hier vaak een punt van. Zonder meer gehoorzamen is namelijk niet goed. Je moet wel blijven nadenken over wat je doet. En soms kan het dan zijn dat je iets anders doet dan wat meestal gebeurt. Of dan wat is afgesproken. En dat is dan maar goed ook.

Als ik dit vertel, zegt Beulah: "maar als jij soms iets anders doet dan wat is afgesproken, dan moet Lia wel vertrouwen in jou hebben." Dat hoor ik vaak. Dat er vertrouwen nodig is. En dat is ook zo. Maar ik denk dat dit vaak verkeerd wordt begrepen. Dan hoor ik iemand zeggen: "Het begint met vertrouwen, 'ze' moeten er wel vertrouwen in hebben." Ja... da's makkelijk gezegd, maar zo werkt het niet. Vertrouwen kun je niet afspreken of afdwingen. En voor je het weet zit je in een soort patstelling waarbij je op elkaar zit te wachten totdat je elkaar vertrouwt. Dat gaat m niet worden. Toch?

Laat ik mezelf als voorbeeld nemen: in mijn baan doe ik van alles en er wordt van alles van me verwacht. Logisch. Daarvoor word ik ook betaald. Veel dingen doe ik voor het eerst. Zoals een poosje geleden, toen

kwam er een cameraploeg langs en moest ik voor de camera uitleggen wat Radicale Vernieuwing Verpleeghuiszorg inhoudt. Dat vond ik best spannend.

Vertrouwen

Helpt het dan als Lia, mijn leidinggevende, er vertrouwen in heeft dat ik dat kan? Helpt het als zij tegen mij zegt: "Zet 'm op, je kunt het!?" Ik geloof niet dat dat mij helpt. Als ik in m'n broek schijt, schijt ik in m'n broek, ook als Lia zegt dat dat niet hoeft. Ik geloof dat het belangrijker is dat ik er zelf genoeg vertrouwen in heb om het te durven proberen ☐☐

En toch speelt het vertrouwen van Lia wel een rol. Maar op een andere manier. Voor mij is het belangrijk dat zij het aan mij over laat, en mij misschien helpt als ik dat wil. Het zou namelijk averechts werken als zij er bovenop gaat zitten, bijvoorbeeld als ze het niet helemaal vertrouwt. Daar zou ik onzeker van worden en dat leidt alleen maar af van wat ik op dat moment moet doen.

Als het aan mij is om dat filmpje te maken, dan is het aan mij. Dan moet ik de ruimte hebben om dat zo goed te doen als ik kan. En dat lukt het best als ik me er volledig op kan concentreren en me niet hoeft bezig te houden met gedachten als: "ojee, als Lia het maar goed vindt."

Lang verhaal kort: volgens mij is het dus niet zozeer een kwestie van vertrouwen hebben, maar van vertrouwen geven. En dat betekent vooral steunen en verder niet in de weg zitten. Geloof ik ☐☐

En dat broodje kroket met mayonaise (het was ook nog eens heeeeeeel veel mayonaise): dat was te eten, maar niet voor herhaling vatbaar.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Knellende regels](#), [Ervaringen van bewoners, naasten en medewerkers](#), [Vernieuwend besturen en toezicht houden](#)